

SİRKÜLER

Sirküler No : 2013/15

Sirküler Tarihi : 05.02.2013

Konu : 01.01.2013-30.06.2013 Dönemi Vergiden Müstesna Olarak Ödenebilecek Yurt İçi ve Yurt Dışı Harcırâh Gündelikleri Hk.

1. Vergiden Müstesna Yurt İçi Harcırâh Gündelikleri

Bilindiği üzere GVK'nun 40/4, 57/8-c ve 68/3 üncü maddelerine göre ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerde işle ilgili yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile orantılı seyahat ve ikamet giderleri kazançtan indirilebilmektedir.

GVK'nun 24/2 inci maddesine göre ise; Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler yani özel sektör ticari, zirai ve mesleki kuruluşlar tarafından işle ilgili seyahat yapan personele verilen yol giderlerinin tamamı ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündelikler gelir vergisinden müstesnadır. **Bu gündelikler devletçe devlet memuruna verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.**

6260 sayılı 2013 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun H Cetveli'nde yurt içi seyahatler nedeni ile devletçe, en yüksek devlet memuru olarak kabul edilen Başbakanlık Müsteşarı'na verilen harcırâh tutarı 46,00 TL olarak belirlenmiştir.

Buna göre, özel sektör kuruluşlarca işle ilgili seyahat yapan personele ücret düzeyi ne olursa olsun gelir vergisinden müstesna olarak verilebilecek en yüksek gündelik harcırâh tutarı 46,00 TL'dir.

Diğer taraftan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılan seyahatler için Harcırâh Kanunu'nun 34.maddesine istinaden Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmekte olup, 2013 yılı için henüz herhangi bir Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmamıştır.(25.03.2012 tarih ve 2012/2760 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na göre 2012 yılı için geçerli tutar 114,50 TL'dir.)

2. Vergiden Müstesna Yurt Dışı Harcırâh Gündelikleri

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sayfasında;

“Harcırâh Kanununa tabi kurumlar tarafından yapılan ödemeler : Gelir Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin 1 numaralı bendinde, Harcırâh Kanunu'na tabi kurumlar tarafından harcırâh veya yolluk olarak yapılan ödemeler vergiden istisna edilmiştir. Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseselerce yapılan ödemeler : Gelir Vergisi Kanununun 2772 sayılı Kanunla değişik 24/2'nci maddesinde, "Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından idare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırâh Kanununa tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personel dahil) verilen gerçek yol giderlerinin tamamı ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündelikler (Bu gündelikler aynı aylık seviyesindeki Devlet memurlarına verilen gündeliklerden fazla ise veya Devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.)"ın gelir vergisinden istisna edildiği hükme bağlanmıştır. Buna göre Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından; - İdare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, - Tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırâh Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personele) verilen gerçek yol giderlerinin tamamı ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündelikler (Bu gündelikler aynı aylık seviyesindeki Devlet memurlarına verilen gündeliklerden fazla ise veya Devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.) vergiden istisna edilmiştir. Bu hükmün ne şekilde uygulanacağı ise, 138 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır. Anılan Tebliğde yer alan açıklamalara göre, Harcırâh Kanununa tabi olmayan kurumların, çalıştırdıkları personele fiili yemek ve yatmak giderlerini belgelendirmeleri şartıyla bu giderlere karşılık olarak verdikleri gündelikler, Devlet memurlarına ödenen gündelikler ile karşılaştırılmaksızın tamamen vergiden müstesna tutulacaktır. Fiili yemek ve yatmak giderlerinin kısmen ayın olarak kısmen de nakden karşılanması halinde, ayın olarak sağlanan menfaatin belgelendirilmesi kaydıyla tamamı vergiden müstesna tutulacak, nakden yapılan ödemelerin ise tamamı ücret olarak vergilendirilecektir. Dolayısıyla, personele fiili yemek ve yatma giderleri dışında ayrıca gündelikte ödenmesi durumunda bu gündeliklerin tamamının ücret olarak vergiye tabi tutulması gerekir. Yemek ve yatmak giderlerine karşılık harcırâh gündeliğinin tamamının nakden ödenmesi halinde yapılan ödemenin, Devletçe verilen en yüksek gündelik tutarını aşmamak kaydıyla vergiden müstesna tutulması, aşan kısmın ise ücret olarak vergilendirilmesi gerekir. Bu uygulama **yurt dışı harcırâh ödemeleri içinde geçerli** bulunmaktadır.” denilmektedir.

Bilindiği üzere, vergiden müstesna yurt dışı harcırâh tutarları Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmekte olup, 2013 yılı yurt dışı harcırâh tutarlarına ilişkin bir Bakanlar Kurulu Kararı henüz yayımlanmamıştır. Sirkülerimizin sonundaki tabloda, en son 25.03.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/2760 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın ekindeki cetvelin II numaralı sütununda Devletçe en yüksek gündelik tutarı ödenen Başbakanlık Müsteşarına ödenmesi gereken gündelik harcırâh tutarları gösterilmiştir.

KAPSAM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Yurtdışı Gündeliklere Dair Kararı'nın 4/1.maddesinde yapılan belirlemeye göre yurt dışına veya sürekli görevle yurtdışında iken başka ülkelere geçici görevle gönderilenlere, seyahat ve ikamet süresinin ilk 10 günü için ödenecek gündelikler, aşağıdaki tablodan bulunan tutarların % 50 arttırılması suretiyle hesaplanır. Bu belirlemeye göre, her bir seyahatin ilk 10 günü için ekli sirkülerimize ekli tabloda yer alan gündelik tutarlarının % 50 fazlası ile hesaplanarak vergiden istisna tutarının tespit edilmesi ve bu tutarı aşan kısmın ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Yine, 2012/2760 sayılı kararın 4/2. maddesinde, "Türkiye'den yurtdışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin birinci fıkrada belirtildiği şekilde arttırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin % 40'ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70'i ayrıca ödenir" denilmektedir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave tutar, arttırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin % 100'ünden fazla olamaz.

Söz konusu uygulamanın yapılabilmesi için ilk olarak, personelin yatacak yer temini için ödediği tutarı fatura ile belgelendirmesi ve faturada yer alan günlük yatak bedelinin ilgili personele uygulanacak vergiden istisna gündelik tutarının % 40'ından fazla olmasıdır. Fatura ibraz edilmemesi halinde ya da faturada yer alan bir günlük yatak bedeli ilgili personele uygulanacak vergiden istisna gündelik tutarının % 40'ından az ise uygulama yapılmayacaktır.

Yatacak yer temini için ödenen tutar vergiden istisna gündelik tutarının % 40'ını aşılıyorsa; aşan kısım hesaplanacak ve aşan kısmın % 70'i hesaplanacaktır. Bulunacak olan tutar yurt dışı seyahatlerin ilk 10 günü için uygulanan vergiden istisna gündelik tutarına eklenecek ve böylece yurt dışı gündeliklerin vergiden istisna olan kısmı artacaktır. Söz konusu uygulama yapılırken ibraz edilen otel faturası için personele herhangi bir ödeme yapılmayacak ve bu tutar kayıtlara alınmayacak, ancak vergiden istisna tutulan harcırah tutarındaki artışın dayanağı olarak muhafaza edilecektir.

Bununla birlikte, yeme ve yatma giderlerinin tamamının belgelendirilmesi halinde, yeme ve yatma giderleri karşılığında ödenen harcırah gündeliği tamamen belge karşılığı ödenmiş olmaktadır. Bu durumda personele belge karşılığında ödenen tutarın, en yüksek devlet memuruna verilen ve vergiden istisna edilen gündelik ile kıyaslanmaksızın gider hesaplarına kaydedilmesi ve gelir vergisi kesintisi yapılmaması gerekmektedir.

Yeme ve yatma giderlerine karşılık olmak üzere hesaplanan ve personele ödenen gündelik harcırah tutarları üzerinden; binde 7,59 (01.01.2013 tarihinden itibaren) damga vergisi hesaplanması ve Muhtasar Beyanname ile beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

KAPSAM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Vergiden Müstesna Yurtdışı Harcırah Gündelikleri

Gidilen Ülke-Döviz Cinsi	Gündelik
A.B.D. (A.B.D. Doları)	182
Almanya (Euro)	164
Avustralya(AvustralyaDoları)	283
Avusturya (Euro)	166
Belçika (Euro)	161
Danimarka(Danimarka Kronu)	1.238
Finlandiya (Euro)	148
Fransa (Euro)	160
Hollanda (Euro)	156
İngiltere (Sterlin)	115
İrlanda (Euro)	155
İspanya (Euro)	158
İsveç (İsveç Kronu)	1.359
İsviçre (İsviçre Frangı)	283
İtalya (Euro)	152
Japonya (Japon Yeni)	31.405
Kanada (Kanada Doları)	244
Kuveyt (Kuveyt Dinarı)	50
Lüksemburg (Euro)	161
Norveç (Norveç Kronu)	1.193
Portekiz (Euro)	155
Suudi Arabistan (Suudi A .Riyali)	617
Yunanistan (Euro)	158
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	127
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)*	157

KAPSAM YMM LTD.ŞTİ.